

være besørget. Var først dette Skridt gjort, saa maatte man for Resten forlade sig paa, at Udvalgets Medlemmer vilde med Sanvittighedsfuldhed fremme det Arbejde, som var dem paalagt, og at det i alt Fald ikke uden ganske undtagelsesvis forekommende Omstændigheder vilde hale Sagen hen saaledes, at den ikke igjen kunde komme til Forhandling her i Thinget. Der er et andet Punkt, jeg vil tillade mig at sige et Par Ord om, og som det synes mig, Forretningsordenen burde fysisksætte sig med. Punkt 19 i Forslag til Forandringer i Folkethingets Forretningsorden henviser Ordningen af Alt, hvad der vedrører Rigsdagstidenden, alene til Formanden, og borttager de Ord: „og Sekretærene“, som tidligere have staaet i Forretningsordenens § 41. Jeg er dog ikke ganske paa det Rene med, at det er en helbig Forandring; jeg tror ikke, det er i sin Orden, at alle de mange Bestemmelser, som skulde tages angaaende Rigsdagstidenden, tages alene af Formanden. Jeg vilde anse det for meget heldigt, om Formanden havde ved sin Side en Autoritet, med hvem han kunde raadspørge sig; om det skulde være Sekretærene, eller Udvalget for Forretningsordenen, eller Næstformændene, hvis Stillinger nu ere sande *Sinecures*, det er et Spørgsmaal, som kunde komme under Overveelse; men at det vilde være nyttigt, om der var Nogen, med hvem Formanden ikke alene kunde, men ogsaa maatte raadspørge sig angaaende sliq en Foranstaltning, staar mig klart. Jeg maa tilføje, at den Forandring, som er foregaaet for nogle Aar siden med Rigsdagstidenden, ganske vist har den store Fordel, at Papirmassen noget er formindsket, og at man nu ikke, naar Sessionen er til Ende, har faaet sit Bibliothek saa stærkt forøget, som man havde det tidligere; men paa den anden Side tror jeg ikke, det kan bestrides, at for Den, der har det triste Hverv nu og da at læse i Tidenden, er den stete Forandring af Skriften alt Andet end behagelig. Det er for mig et Spørgsmaal, om denne Forandring vilde være gennemført saaledes, hvis der havde været Leilighed for Formanden, om han havde Forpligtelse til derom at raadspørge Anskuelsen hos Andre. Men det forekommer mig, at der endvidere er en hel Række af Bestemmelser, vedrørende Forsamlingens indre Liv, om hvilken noget Lignende vil gjælde. Det er ikke nogen ganske ligegyldig Sag for os Medlemmer af Thinget, hvorledes de ydre Villkaar ere, under hvilke vi maa leve og arbejde her. Det er baade i Anordningen af Rigsdagens hele indre Liv og i Ordningen af det Forhold, hvorved Rigsdagen træder i Forbindelse med Omverdenen, en hel Mængde Punkter, som interessere os Alle i høi Grad. Et saadant Spørgsmaal som f. Ex. Ordningen af Afgangen til Tilhørerpladsen i Folkethinget er for alle Rigsdagsmænd af en stor og betydelig Interesse. Forholdet er nu det, at Formanden alene bestemmer, hvorledes det skal være, og at Formanden ordner og omordner det saaledes, som

han anser det for at være rigtigst, uden at der sker saa Meget som en Meddelelse til Folkethingets Medlemmer, naar en eller anden Forandring er foregaaet. Dette medfører stundom nogen Ubegagelighed, fordi man imod sin Villie kommer til at overtræde Forbud, som ere giivne. Jeg skal eksempelvis anføre: det har engang været forbudt Medlemmer af Folkethinget at komme op paa Damertribunen, og da ingenformodt Meddelelse angaaende dette Forbud var sket, saa have adskillige Medlemmer af denne Forsamling været bragte i den ubegagelige Stilling af en underordnet Betjent at blive mødt med et Forbud, som var dem ganske ubekendt, og altsaa have de enten været nødt til at gaa bort efter Ordre af en saadan Betjent, eller at bryde en af Formanden givne Befaling. Med Hensyn til Ordningen af de almindelige Forhold paa Tilhørerpladsen er der ligeledes i den sidste Tid foregaaet en Forandring, som interesserer os Alle i høieste Grad, men i hvis Rættfærdighed vi ikke have deltaget, og om hvilken vi ikke engang have faaet at vide, at den er sket. Hidtil har det været Skik, at en Folkethingssmand i Reglen uden Vanskelighed kunde bringe en ham bekendt Mand ind paa Tilhørerpladsen; men dette Forhold er forandret, og det er nu ikke længer muligt for en Folkethingssmand at føre nogen Tilhører ind paa Pladsen, enten refererede eller aabne paa Tribunen. Det forekommer mig, at disse Forhold ikke burde være underlagte Formanden alene, men burde ordnes af Formanden i Forbindelse med et Udvalg af Folkethinget; men om det skal ske ved Forretningsordenens Udvalget, eller ske ved Viceformændene, eller ske ved særlige Raadstover — en Institution, som kendes andet Steds fra, og hvor igennem Medlemmerne netop kunne komme til at udøve Indflydelse paa disse Forhold — er for mig mindre væsentligt. Hvad jeg sætter Pris paa, er, at disse Forhold blive ordnede saaledes, som ikke blot den af og til værlende Formand maatte finde det hensigtsmæssigt, men ogsaa saaledes at Thingets Interesse i den Henseende maatte raadspørges og saa vidt muligt komme til Opfyldelse I nogen Forbindelse hermed staar en anden Side af Sagen, som jeg ogsaa tror vilde have sin rette Plads i Forretningsordenen, nemlig en Ordning af — om jeg saa maa kalde det — den finant-sielle Side af Rigsdagens Virksomhed. Vi leve jo nemlig under den høist mærkelige Tilstand, at medens der paa det almindelige Statsbudget ikke kan gives en eneste Skilling ud af en Minister, uden at han enten har en Bevilling dertil paa Finantsloven, eller at han i alt Fald staffer sig en saadan af Rigsdagen gennem Tillægsbevilling, saa udgives der aarlig ikke uanselige Summer uden nogenformodt Bevilling alene gennem Reskription af to Funktionærer i Rigsdagen, nemlig Landstingets og Folkethingets Formænd. Disse Summer kunne jo til sine Tider være ikke ganske